

Gemeente Haarlem
Mr. B.B. Schneiders

burgemeester

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de teamleiding van Basisteam Haarlem
Van de Politie eenheid Noord Holland
Postbus 57
2000 AB Haarlem

Datum 13 juni 2014
kenmerk VH 2014/222104
Contactpersoon Mr. K. Roos
Doorkiesnummer 023-511 4607
Onderwerp Flyeren op de openbare weg

Geachte heer of mevrouw,

In de vergadering van de raadscommissie bestuur van 28 mei 2014 heb ik toegezegd dat ik zowel de gemeentelijke handhavers als de politie zou informeren over de huidige regelgeving omtrent flyeren.

Aanleiding voor deze toezegging was een incident op 9 mei jongleden in de Grote Houtstraat waarbij enkele personen door politiemensen zijn aangesproken op het uitdelen van flyers op de openbare weg. Deze politiemensen waren klaarblijkelijk niet voldoende op de hoogte van de regels omtrent flyeren. Ook bleek binnen de gemeente verschillende informatie te worden gegeven over de vraag of het uitdelen van folders en ophalen van handtekeningen verboden is op grond van de Algemene plaatselijke verordening. Dit is onwenselijk, daarom acht ik het van belang om u in kennis te stellen van de juiste regels rondom “flyeren”.

In het kort komt het neer op het volgende:

- Flyeren en handtekeningen ophalen is *wel* toegestaan in Haarlem.
- Sampling, of reclamefolders uitdelen is *niet* toegestaan, tenzij er sprake is van bescherming op grond van de vrijheid van meningsuiting.

Hieronder wordt dit nader toegelicht.

De vrijheid van meningsuiting

De vrijheid van meningsuiting is gebaseerd op internationale verdragen en in ons land vastgelegd in de Grondwet, artikel 7. In dit artikel is het recht beschermd om *“de inhoud van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen, waarin gedachten en gevoelens zijn geopenbaard, zonder voorafgaand verlof door verspreiding of door enig ander middel in het openbaar aan het publiek bekend te maken.”*

Onder deze bescherming vallen strooifolders, pamfletten, kranten, handtekeningenacties en dergelijke.

Wat uitdrukkelijk niet onder de bescherming valt is handelsreclame.

Bovendien kunnen bij wet, of lokale verordening wel beperkingen worden opgelegd. Voor de gemeentelijke overheid kan dat in de Algemene plaatselijke verordening (APV).

Grondslag “flyeren en sampling” in de APV

Er zijn in de APV drie artikelen van belang:

Artikel 2:6 Beperking aanbieden e.d. van geschreven of gedrukte stukken of afbeeldingen

1. Het is verboden gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden op door het college aangewezen openbare plaatsen.
2. Het college kan de werking van het verbod beperken tot bepaalde dagen en uren.
3. Het verbod is niet van toepassing op het huis-aan-huis verspreiden of het aan huis bezorgen van gedrukte of geschreven stukken en afbeeldingen.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.

Toelichting APV op artikel 2:6:

Alleen op plekken die door het college zijn aangewezen is folderen en flyeren niet toegestaan. Het tweede lid geeft ook nog de mogelijkheid om het verbod voor die wegen verder te beperken tot nader aan te geven dagen en uren, waarbij het vierde lid het college de bevoegdheid geeft om van het verbod een ontheffing te verlenen. Er zijn in Haarlem echter geen plaatsen door het college aangewezen en ook geen dagen of tijden. Dit betekent dat het verbod niet van kracht is.

Artikel 4:9a Verspreiden van reclamemateriaal

1. Het is verboden op of aan de weg voorwerpen, reclamemonsters of andere materiaal voor reamedoeleinden onder het publiek te verspreiden of te doen verspreiden.
2. Het verbod van het eerste lid geldt niet indien wordt voldaan aan nadere regels die het college bevoegd is om vast te stellen.

Toelichting op artikel 4:9a: Met reclame wordt hier bedoeld: ‘handelsreclame’. Het verspreiden van reclamemateriaal wordt ook wel “sampling” genoemd. Op grond van dit artikel is het verspreiden van handelsreclame op de openbare weg verboden. Er kan een vergunning vereist zijn op grond van 5:17 APV, namelijk bij uitstallingen op de weg. Hierbij kan men denken aan het gebruiken van een vaste locatie bij het uitdelen van reclamemateriaal, zoals een kraam. Tijdens evenementen waarvoor een vergunning op grond van artikel 2:25 APV nodig is, geldt artikel 4:9a APV niet. Er wordt dan immers al bij de vergunningverlening voor het evenement gekeken naar de overlast en de openbare orde en de vergunninghouder dient het terrein na het evenement schoon op te leveren.

Er zijn geen nadere regels door het college vastgesteld. Dit betekent dat het in het eerste lid genoemde verbod onverkort van kracht is. Echter, het verbod geldt weer niet voor materialen waarop gedachten of gevoelens als bedoeld in artikel 7 van de Grondwet worden geopenbaard. Hierbij kan gedacht worden aan verkiezingspamfletten of kranten. Het verbod geldt bovendien niet voor het verspreiden van materiaal voor niet-commerciële doeleinden of voor het houden van enquêtes.

Artikel 5:16 Aanbieden gedrukte of geschreven stukken

1. Het verbod bedoeld in artikel 5:15 eerste lid (ventverbod), is niet van toepassing op het aanbieden van gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is het venten van gedrukte en geschreven stukken waarin gedachten en gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid van de Grondwet verboden:
 - a. op door het college aangewezen openbare plaatsen; of
 - b. op door het college aangewezen dagen en uren.
3. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod in het tweede lid.

Toelichting op artikel 5:16: Dit artikel geeft een uitzondering op het ventverbod van artikel 5:15 APV specifiek als het gaat om gedrukte of geschreven stukken. Dit betekent dat je wel mag venten met stukken waarop gevoelens en gedachten als bedoel in artikel 7 van de Grondwet worden geopenbaard. Alleen kunnen er overeenkomstig het tweede lid wel beperkingen worden gesteld. Het college heeft echter geen plaatsen of dagen en tijden aangewezen, dus deze beperkingen gelden niet.

Ik wil u verzoeken deze informatie ter kennis te brengen aan de leden van basisteam Haarlem en hieraan aandacht te schenken in de briefing, of anderszins.

Met vriendelijke groet,

De burgemeester van Haarlem,

Mr. B.B. Schneiders